



Rejski program pri lisasti pasmi

Jože Smolinger
Strokovni vodja za lisasto pasmo

Ljubljana, 02. december 2015

UVOD

Lisasta pasma v Sloveniji (19. st.)

Kombinirana pasma primerna za prirajo mleka in mesa

Cilj: Selekcija pomeni razmišljanje za več generacij (povečanje mlečnosti ne sme poslabšati lastnosti vitalnosti)

Lastnosti fitnesa: dolgoživost, plodnost, potek telitve, število mrtvorajenih telet, zdravje mlečne žleze...

Povprečna mlečnost kontroliranih krav LS pasme

Leto	Lisasta pasma		
	Mleko kg	Maš, %	Bel, %
1970	3.563	3,79	-
1975	3.372	3,75	-
1980	3.668	3,81	-
1985	3.185	3,77	-
1990	3.518	3,74	-
1995	3.837	3,94	3,24
2000	4.405	4,17	3,38
2005	4.898	4,20	3,33
2010	5.237	4,03	3,34
2011	5.288	4,04	3,36
2012	5.375	4,05	3,36
2013	5.481	4,05	3,36
2014	5.490	4,06	3,35

Analiza mlečnosti v podpovprečnih rejah pri LS pasmi v letu 2014

Razred mleko kg	Pasma	Mleko kg	Št. rej	Št. lak. zak.
<3000	LS	2.731	18	189
	LSX	2.872	3	19
3000-3999	LS	3.677	152	1.306
	LSX	3.569	15	96
4000-4999	LS	4.538	555	5.509
	LSX	4.582	86	622

Rejski cilji

	Lisasta mlečna		
Mlečnost (kg)	>7.000	Molznost (l/min)	2,0 – 3,6
Vsebnost maščob (%)	>4,0	Število somatskih celic	<180.000
Vsebnost beljakovin (%) kappa-kazein	>3,5 (BB ali AB)	Korektne noge	+
Telesna masa (kg)	>750	Oblike vimena	++
Višina vihra (cm)	140 – 150	Perzistenca	+

Rejski cilji

		Lisasta kombinirana		
Žvljenjska prireja	+	omišičenost	++	
DP pitancev (g/dan)	1.250	klavnost	57 – 60 %	
Omišičenost	+			
Zmogljivost rasti	+			
Dobra plodnost, lahke telitve, miren	+			

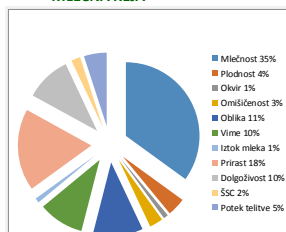
Rejski cilj (osebni rejski cilj)

Izbira lastnega rejskega cilja:

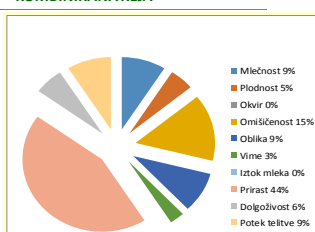
- velike razlike na kmetijah
- nivo znanja (intenzivne kmetije imajo večjo korist pri selekcijskem napredku)
- okolje (velikost hleva, ležišč, paša)
- usmeritev (kombiniran tip, pitanje)

Skupni selekcijski indeks: Lisasta pasma

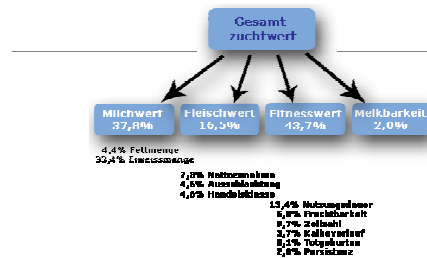
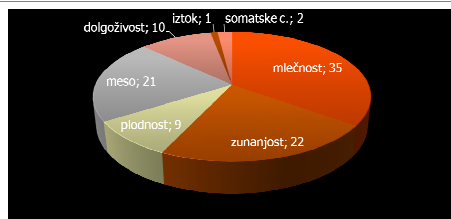
MLEČNA REJA



KOMBINIRANA REJA

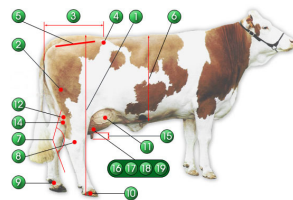


SSI USMERITEV MLEKO



Ocenjevanje privesnic

- Flescore (100 točkovni sistem)
- Min 68, max 93
- Mere živali (VK, GT, DT, ŠK DK)
- Lista napak (trup, noge, vime)
- Skupna ocena (okvir, omišičenost, noge vime)
- Uvajanje Flescore 2, 3
- <http://www.wsff.info/home-2/type/flescore-online>



Telesne lastnosti

Telesne lastnosti	Povprečje
Višina križa	141,5
Dolžina trupa	86,7
Globina prsi	78,0
Vime	79,4
Noge	79,6
Omišičenost	5

Glavne lastnosti	Pomanjkljivosti oz. razloga
	(izraženost 1 ali 2)
Okvir	brez odbitka pri pretirani velikosti, ampak: krave > 150 cm niso nujno zaželeno
Omiščenost	upoštevati debel sloj maščobe
Oblika	nepravilna prednja stoja x stoja saviti parklji rozarti parklji
Trup	ydolbina v predelu ledvic ohlapno pleče uleknjen hrbet ozke prsi ozek križ strehost križ
Vime	edem vimena neizenačeno vime pomankljiva žleznatost ozek razmak med seski zvončasti, iljivosti seski nagib seskov neizenačenost vimena
Čistost vimena	

Odbira bikovskih mater

Mlečni tip:

- IBM 124
- oblike 109
- vime 115

Mlečnost:

1. laktacija 6000 kg mleka
2. in več laktacij 7000 kg mleka



Odbira bikovskih mater

Kombiniran tip:

- IBM do 124
- oblike 106
- vime 106
- širina telesa 109
- telesna globina 118
- omiščenost 118



Lastnosti mlečnosti (± sd) bikovskih mater lisaste pasme v letih 2006 - 2014

Leto	Št. BM	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljak. (kg)	Beljak. (%)
2006	213	6.872±885	289,9±41,6	4,23±0,37	234,7±29,2	3,42±0,15
2007	264	6.868±940	286,9±42,0	4,19±0,35	233,0±31,6	3,40±0,15
2008	249	6.976±923	289,2±43,1	4,15±0,34	237,6±32,0	3,41±0,17
2009	263	6.866±941	284,3±42,1	4,15±0,38	235,0±33,9	3,42±0,18
2010	286	6.985±993	284,6±43,4	4,08±0,36	240,4±36,6	3,44±0,19
2011	341	7.197±1.048	290,4±46,4	4,04±0,39	247,7±38,1	3,44±0,18
2012	301	7.066±1.022	284,8±45,0	4,04±0,39	243,6±37,1	3,45±0,18
2013	222	7.426±1.177	296,6±48,3	4,01±0,42	255,8±42,5	3,44±0,18
2014	210	7.718±1.256	308,8±49,7	4,02±0,42	265,8±45,3	3,45±0,19
Slovenija		5.490	223	4,06	184	3,35
Nemčija		7.069		4,16		3,50
Avstrija		7.103		4,15		3,41
Švica		7.347		4,04		3,27

Selekcija lisaste pasme v prihodnje

Uvajanje genomske selekcije
 Brezrožna genetika
 Lisasta pasma - meso

Genomska selekcija

Začetek genotipizacij v letu 2015

V letu 2016 genotipizacija vseh bikcev potomcev bikovskih mater

Brezrožna genetika

Ralmes PS
 Incredible PP
 Sensation PP

Lisasta pasma - meso





HVALA ZA POZORNOST